

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ภาคบริการ ของไทยมีความสำคัญต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยก่อให้เกิด การจ้างงานในระบบเศรษฐกิจ ดึงดูดเงินทุนไหลเข้าประเทศจากการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ในสาขาบริการต่างๆ นอกจากนี้ภาคบริการยังเชื่อมโยงกับการผลิตในหลายอุตสาหกรรม รวมทั้ง โครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจซึ่งมีความสำคัญต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจและการพัฒนาประเทศ เช่น บริการด้านการสื่อสาร การขนส่ง การกระจายสินค้า และบริการทางการเงิน

ปัจจุบันภาคบริการในประเทศไทยคิดเป็นสัดส่วนกว่า 50% ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวม ภายในประเทศ (GDP) สาขาบริการที่สำคัญของไทย ได้แก่ การค้าปลีก/ค้าส่ง การขนส่ง ก่อสร้าง และการท่องเที่ยว ดังจะเห็นได้จากการประมวลผลผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศไตรมาส1/2553 สาขาโรงแรมและภัตตาคาร ขยายตัวสูงถึงร้อยละ 15.5 จากร้อยละ 13.6 ในไตรมาสที่แล้ว โดย บริการภัตตาคาร ขยายตัวร้อยละ9.0 ส่วนบริการโรงแรม ขยายตัวสูงถึงร้อยละ 27.4 ตามจำนวน นักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เพิ่มสูงถึงร้อยละ 28.4 เป็นผลจากฐานที่ต่ำในไตรมาสแรกของปี2552 ประกอบกับการฟื้นตัวของเศรษฐกิจของประเทศที่เป็นตลาดนักท่องเที่ยวหลัก สำหรับอัตราการเข้า พักอยู่แล้วละ 60.7 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 54.1 ในไตรมาสที่แล้ว (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ)

จากแผนพัฒนาแม่บทอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. 2544-2553) ซึ่งจัดทำโดย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จะเป็นกรอบการบริหารจัดการการท่องเที่ยว ในเชิงบูรณาการ เสนอ แนวนโยบายเชิงรุก ในการบริหารอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศในภาพรวมและเสนอ แนวทางในการสร้างเอกภาพในการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวโดยระบบความร่วมมือจาก ภาครัฐและเอกชน รวมถึงกำหนดความรับผิดชอบของภาคเอกชน เพื่อความร่วมมือให้เกิดพื้นฐานที่ มั่นคงสำหรับการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนต่อไป

นโยบายเชิงรุกของแผนอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวที่กำหนดไว้ ได้แก่

1. พัฒนาให้ประเทศไทยคงความเป็นผู้นำทางการท่องเที่ยวในภูมิภาคเอเชียอย่างต่อเนื่อง เพื่อก้าวสู่ความเป็น World Class Destination
2. พัฒนาการท่องเที่ยวของไทยให้เป็นสาขาหลักทางเศรษฐกิจที่มีความสำคัญควบคู่กับ สาขาเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม
3. เร่งรัดให้เกิดการกระจายตัวของนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวออกสู่ภูมิภาค อื่น ๆ นอกเหนือจากเมืองท่องเที่ยวหลักในปัจจุบัน
4. ปรับปรุงโครงสร้างอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้ทันสมัย เพื่อให้ผู้ประกอบการไทยมีความ พร้อมในการแข่งขันที่จะตามมาจากการเปิดเสรีทาง การค้า
5. สนับสนุนให้องค์กรปกครองท้องถิ่นที่มีความพร้อมและเข้มแข็งในการบริหารจัดการใน บริการธุรกิจท่องเที่ยวในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อผลประโยชน์ของท้องถิ่นโดยตรง
6. อนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวให้คงความเป็นธรรมชาติที่สมบูรณ์ และสะท้อนถึงความเป็นเอกลักษณ์ วัฒนธรรมไทยที่ชัดเจน

ฉะนั้นการท่องเที่ยวถือว่ามีความสำคัญต่อเศรษฐกิจไทยเป็นอย่างมาก เนื่องจากท่องเที่ยว เป็นหนึ่งในนโยบายหลักที่สร้างรายได้ให้กับประเทศ และยังมีความเชื่อมโยงกับภาคอุตสาหกรรม อื่นๆ โดยเฉพาะอุตสาหกรรมบริการต่างๆ เช่น โรงแรม รีสอร์ท การขนส่ง รวมถึงธุรกิจร้านอาหาร รัฐบาลเล็งเห็นว่า การท่องเที่ยวของไทยมีศักยภาพสูงในการดึงดูดนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคต่างๆ รวมทั้งเป็นภาคเศรษฐกิจหนึ่งที่เชื่อมโยงกับธุรกิจต่อเนื่องอีกมากมาย และจากตารางที่ 1 จะเห็นได้ ว่าภาคบริการ โดยเฉพาะสาขา โรงแรมและภัตตาคาร มีความสำคัญต่อผลิตภัณฑ์มวลรวม ภายในประเทศ (GDP) อยู่ในอันดับต้นๆ ดังแสดงให้เห็นในตารางที่ 1.1

ตารางที่ 1.1 แสดงองค์ประกอบภาคบริการไทยและสัดส่วนต่อ GDP ปี พ.ศ. 2552

สาขาธุรกิจบริการ	มูลค่า	สัดส่วน (ร้อยละ)	สัดส่วนต่อ GDP (ร้อยละ)
ค้าส่ง ค้าปลีก ซ่อมยานพาหนะและของใช้	1,114,739	29.88	14.26
การขนส่ง คมนาคมและคลังสินค้า	569,141	15.25	7.28
โรงแรมและภัตตาคาร	387,698	10.39	4.96
การศึกษา	297,345	7.97	3.80
การเงินและการธนาคาร	282,527	7.57	3.61
ก่อสร้าง	238,967	6.40	3.06
การค้าอสังหาริมทรัพย์ ธุรกิจให้เช่าและอื่นๆ	203,885	5.46	2.61
การบริการสุขภาพและสังคมสงเคราะห์	150,554	4.03	1.93
การบริการชุมชน สังคมและส่วนบุคคล	128,891	3.45	1.65
บริการคนรับใช้	8,733	0.23	0.11
การบริการราชการแผ่นดิน	348,846	9.35	4.46
รวม	3,731,326	100.00	47.74

ที่มา : สำนักส่งเสริมธุรกิจบริการ กรมส่งเสริมการส่งออก (หน่วย:ล้านบาท)

จังหวัดเชียงใหม่ นับเป็นศูนย์กลางของจังหวัดในภาคเหนือ โดยเฉพาะเรื่องการท่องเที่ยว ที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักและได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศ อีกจังหวัดหนึ่งที่มีการพัฒนาในระดับสูง มีศักยภาพในการพัฒนาและเติบโตอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านการท่องเที่ยว เศรษฐกิจ และการลงทุน จนเป็นเมืองเศรษฐกิจที่ใหญ่เป็นอันดับ 2 ของประเทศไทยรองจากกรุงเทพมหานครเป็นจังหวัดที่มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรมมากมาย มีประวัติศาสตร์อันยาวนาน ซึ่งเป็นที่ตั้งของอาณาจักรล้านนาในสมัยโบราณ มีภาษาล้านนา (คำเมือง) เป็นภาษาท้องถิ่น มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวแตกต่างกับจังหวัดอื่น ๆ ทั้งด้านประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงาม และความพร้อมในเรื่องสถานที่พักและบริการด้านการท่องเที่ยวต่างๆ ที่หลากหลาย เป็นที่ดึงดูดคนมาท่องเที่ยวนับล้านคนในแต่ละปี โดยเฉพาะอาหารของทางภาคเหนือที่เป็นสิ่งที่ขึ้นชื่อมาก ที่นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวทางภาคเหนือหรือมาเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่จะต้องมาลิ้มลองรสชาติ ซึ่ง

ปัจจุบันร้านอาหารในจังหวัดเชียงใหม่มีเกือบ 200กว่าแห่งแต่ร้านอาหารพื้นเมืองเหนือแท้ๆ เหลืออยู่เพียงไม่ถึง 10 แห่ง ซึ่งเป็นสิ่งที่ควรอนุรักษ์ไว้ และจากข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด หรือ GROSS PROVINCIAL PRODUCT(GPP) ของจังหวัดเชียงใหม่จะเห็นได้ว่ามูลค่ารายได้ด้าน โรงแรมและภัตตาคารเพิ่มขึ้นทุกปีดังแสดงในตารางที่ 1.2

ตารางที่ 1.2 แสดงข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด(GPP) ของจังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่ 2005-2009p1

	2005	2006r	2007r	2008p	2009p1
Agriculture	13,888	15,858	16,845	20,235	22,637
Agriculture, Hunting and Forestry	13,616	15,589	16,573	19,919	22,280
Fishing	271	270	272	316	358
Non-Agriculture	86,902	94,871	101,481	107,367	109,461
Mining and Quarrying	744	874	940	366	458
Manufacturing	9,733	11,102	11,929	14,980	15,660
Electricity, Gas and Water Supply	2,179	2,454	2,623	2,644	2,948
Construction	6,730	7,158	7,508	7,208	6,324
Wholesale and Retail Trade	16,743	17,825	18,951	21,116	20,946
**** Hotels and Restaurants ****	11,037	12,281	13,208	13,863	14,582
Transport, Storage and Communications	7,500	8,421	8,442	8,691	9,127
Financial Intermediation	4,066	4,730	5,337	5,847	6,189
Real Estate, Renting	4,455	4,680	4,831	4,783	4,618
Public Administration and Defence	8,047	8,610	9,168	9,443	9,750
Education	9,756	10,653	12,073	11,838	11,824
Health and Social Work	4,647	4,782	5,156	5,203	5,742
Other Community	1,021	1,046	1,040	1,089	976
Private Households	244	256	276	296	317
Gross Provincial Product (GPP)	100,790	110,729	118,326	127,602	132,098
GPP Per capita (Baht)	64,220	70,235	74,717	80,241	82,752

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(หน่วย:ล้านบาท)

ดังนั้นจากข้อมูลดังกล่าวมาทั้งหมด การลงทุนในธุรกิจร้านอาหารเป็นสิ่งที่น่าสนใจ โดยเฉพาะร้านอาหารพื้นเมืองซึ่งได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวทั้งไทยและต่างชาติถือเป็นการอนุรักษ์และเผยแพร่วัฒนธรรมของทางภาคเหนือ จึงเป็นเหตุจูงใจให้สนใจทำการศึกษาถึงโครงสร้างการดำเนินงานของธุรกิจร้านอาหารพื้นเมือง รวมถึงต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงิน ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ มุ่งศึกษาการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินอย่างเป็นระบบตามหลักวิชาการเพื่อนำผลการวิเคราะห์ไปเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงร้านขายอาหารพื้นเมืองหรือร้านขายอาหารอื่นๆ ให้มีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์ในการลงทุนในธุรกิจประเภทนี้ต่อไปในอนาคต

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.2.1 เพื่อวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินในการลงทุนของโครงการร้านอาหารพื้นเมือง แห่งหนึ่ง ในอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

1.2.2 เพื่อวิเคราะห์ความไหวตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของโครงการ โดยดูผลกระทบของโครงการเมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านต้นทุนและ/หรือผลตอบแทนในการประกอบการ

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการลงทุน เป็นประโยชน์ในการวางแผน และปรับปรุงกิจการร้านอาหารต่อไป

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

ในการทำการวิจัยเรื่องต้นทุนและผลตอบแทนในการลงทุนในร้านอาหารพื้นเมืองในครั้งนี้ ได้ทำการศึกษาและขอข้อมูลจากร้านอาหารพื้นเมืองแห่งหนึ่ง ในอำเภอ สันกำแพง จังหวัด เชียงใหม่ ระยะเวลาของโครงการในการทำการวิเคราะห์หาผลตอบแทนทางด้านการเงินจะกำหนด ระยะเวลาในการศึกษา 10 ปี คือตั้งแต่ พ.ศ. 2554-2563